

REFERAT Natur- og Miljøudvalget 2018-2021 d. 08-01-2019

Mødedato Tirsdag d. 08. januar 2019 kl. 00:00

Mødested Skovløkken 4, Tejn, Mødelokale 1

Indholdsfortegnelse

Fraværende og bemærkninger til dagsordenen.....	3
Temadrøftelse: Udviklingsområder i kystnærhedszonen.....	5
Temadrøftelse: Turisme og Friluftsliv i strategien for kommuneplanen.....	8
BATs budget 2019 og fremadrettet.....	11
Godkendelse af takster for almene vandværker.....	18
Høring af ændret afgrænsning af vandløb i vandområdeplanerne.....	22
Status på arbejdet med en tværgående folkesundhedspolitik.....	26
Samarbejdsaftale med Beredskabsstyrelsen.....	31
Anlægsbevillinger til forbedring af servicebygninger langs nationale og regionale cykelruter.....	35
BRKs arbejde med fødevarestrategiens målsætninger.....	39
Sager til høring i Ældreråd og Handicapråd.....	45
Gensidig orientering.....	47
Lukket.....	49

Punkt 1: Fraværende og bemærkninger til dagsordenen

Åbent punkt

1 Fraværende og bemærkninger til dagsordenen

00.01.00P35-0102

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	08-01-2019	1	

Fraværende

Torben Rønne-Larsen er fraværende.

Bemærkninger til dagsordenen

Under behandling af dagsordenspunkterne punkt 2 "Temadrøftelse: Udviklingsområder i kystnærhedszone" og punkt 3 "Temadrøftelse: Turisme og Friluftsliv i strategien for kommuneplanen" deltager Anka Nordvig Sonne, Planlægger.

Under behandling af dagsordenspunkt 4 "BAT's budget 2019 og fremadrettet" deltager Lars Friborg.

Punkt 2: Temadrøftelse: Udviklingsområder i kystnærhedszonen

Bilag

Debatoplæg: Udviklingsområder i kystnærhedszonen version 2

Åbent punkt

2 Temadrøftelse: Udviklingsområder i kystnærhedszonen

01.02.03G00-0001

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	12-12-2018	2	
Natur- og Miljøudvalget	08-01-2019	2	

Hvem beslutter

Økonomi-, Erhvervs-, og Planudvalget indstiller
Natur- og Miljøudvalget beslutter

Resumé

Natur- og Miljøudvalget skal have sin første drøftelse af temaet 'Udviklingsområder i kystnærhedszonen' som et led i processen med at skabe indholdet til strategien for kommuneplanen.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller,

- at udvalget drøfte emnerne i debatoplægget vedrørende temaet 'Udviklingsområder i kystnærhedszonen', som skal indgå i strategien for kommuneplanen

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 12. december 2018:

Drøftet.

En række konkrete uddybninger vedr. udviklingsmuligheder umiddelbart omkring byerne, vil blive fremlagt på næste møde - herunder et overblik over hvor store områder, som allerede er udlagt.

Desuden ønskes en uddybning for områder udlagt som kulturmiljøer.

Natur- og Miljøudvalget den 8. januar 2019:

Drøftet.

Udvalget støtter vedhæftet kortmateriale. Udvalget anbefaler tilknytning til by- og sommerhusområder og finder vægtningen hensigtsmæssig.

Sagsfremstilling

Temadrøftelsen af 'udviklingsområder i kystnærhedszonen' er en del af den politiske proces med at afklare, hvad strategien for kommuneplanen skal indeholde. Således er denne drøftelse den første af en lang række drøftelser, som skal foregå i flere stående udvalg.

Temaet 'udviklingsområder i kystnærhedszonen' blev valgt til strategien for kommuneplanen på Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalgets møde den 21. november 2018 sammen med to andre temaer; 'Turisme og Friluftsliv' og 'Natur, Miljø og Klimatilpasning'. Temaet 'udviklingsområder i kystnærhedszonen' skal desuden drøftes af Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget igen den 23. januar 2019. Herefter samles de to udvalgs ønsker til temaet op på Økonomi-, Erhvervs-, og Planudvalgets møde den 20. februar og der tages stilling til, hvad der

skal sendes videre til en temadrøftelse for den samlede kommunalbestyrelse den 28. februar 2019.

Temaet adskiller sig fra de andre temaer ved at skulle indeholde konkrete arealudpegninger, derfor er indholdet i debatoplægget en arealanalyse, som på sigt skal identificere de konkrete arealer. Det udspringer af regeringens aftale om et 'Danmark i bedre balance' og den deraf følgende modernisering af Planloven som trådte i kraft den 15. juni 2017. Her er der blandt andet åbnet op for, at kommunerne kan søge om 'udviklingsområder i kystnærhedszonen' hvert 4. år. Forudsætningen for at søge om disse områder er, at de er medtaget i den kommunale strategi for kommuneplanen.

'Udviklingsområder i kystnærhedszonen' bør opfattes som en 'kvalificering af kystnærhedszonen'. Hidtil har kystnærhedszonen været fastlagt som en 3 km bred zone langs de danske kyster uden hensyn til, om alle arealer inden for zonen opleves som kystnære. 'Udviklingsområder i kystnærhedszonen' er reelt en ophævelse af kystnærhedszonen og de almindelige regler i landzone kommer til at gælde. Der skal altså ikke nødvendigvis ske en udvikling i områderne.

'Udviklingsområder i kystnærhedszonen' kan imidlertid ikke udlægges på arealer, hvor der er udpeget særlige landskabs-, natur- eller miljøinteresser. Derfor er den første opgave at få udvalgt og fastlagt hvilke udpegninger, som skal hindre et udviklingsområde og dernæst at fastlægge/justere disse udpegninger. Når det er gjort er opgaven at se på de resterende arealer og beslutte, hvilke der skal ansøges som 'udviklingsområder i kystnærhedszonen'. Forvaltningen har i debatoplægget foreslået, hvilke udpegninger der skal hindre et 'udviklingsområde i kystnærhedszonen' og beskrevet hvilke muligheder, der er for justeringer. Udvalget inddrages i arbejdsprocessen, så de foreslåede udpegninger er foreløbige.

I bilag findes debatoplægget, som udvalget skal drøfte ud fra. Der er tilføjet uddybende tekst i forhold til Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalgets drøftelse. Den tilføjede tekst er anført med grøn skrift.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Punkt 3: Temadrøftelse: Turisme og Friluftsliv i strategien for kommuneplanen

Bilag

Debatoplæg: Turisme og Friluftsliv

Gennemgang af uudnyttede arealreservationer til ferie og fritid

Gennemgang af uudnyttede sommerhusområder

Åbent punkt

3 Temadrøftelse: Turisme og Friluftsliv i strategien for kommuneplanen

01.02.03G00-0001

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	08-01-2019	3	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget beslutter.

Resumé

Natur- og Miljøudvalget skal have en drøftelse af temaet 'Turisme og Friluftsliv' som et led i processen med at skabe indholdet til strategien for kommuneplanen.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller.

- at udvalget drøfte emnerne i debatoplægget vedrørende temaet 'Turisme og Friluftsliv', som skal indgå i strategien for kommuneplanen

Natur- og Miljøudvalget den 8. januar 2019:

Udvalget tilslutter sig analysen.

Udvalget henleder opmærksomheden på overnatningskapacitet og fokus på arbejdet med infrastruktur, parkering og trafikkapacitet.

Udvalget påpeger bekymring om belastning fra krydstogt. Udvalget ønsker at styrke tilgængelighed, turistattraktioner og anbefaler fokus på anvendelse af naturområder.

Endvidere ønsker udvalget, at der kommer en udbygning af shettes på østkysten.

Sagsfremstilling

Temaet 'Turisme og Friluftsliv' er en del af den politiske proces med at afklare hvad strategien for kommuneplanen skal indeholde. Således er denne drøftelse den første af en lang række drøftelser som skal foregå i flere stående udvalg.

Temaet 'Turisme og Friluftsliv' blev valgt til strategien for kommuneplanen på Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalgets møde den 21. november 2018 sammen med to andre temaer; 'Udviklingsområder i kystnærhedszonen' og 'Natur, Miljø og Klimatilpasning'. Temaet 'Turisme og Friluftsliv' skal desuden drøftes af Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget den 9. januar 2019 og af Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 23. januar 2019. Herefter samles de tre udvalgs ønsker til temaet op på Økonomi-, Erhvervs-, og Planudvalgets møde den 20. februar 2019 og der tages stilling til, hvad der skal sendes videre til en temadrøftelse for den samlede kommunalbestyrelse den 28. februar 2019.

Både turisme og friluftsliv er brede emner med mange overlap og vinkler. Afgrænsningen af emnerne er i denne sammenhæng defineret som det, der vedrører fysisk planlægning og emner som skal optages i kommuneplanen. Turismen har eksempelvis en udfordring med mangel på kvalificeret arbejdskraft, men da det ikke direkte er noget, der har med den fysiske planlægning at gøre, adresseres dette ikke. Kommuneplanen handler om rammer for anlæg og

byggeri til ferieformål, såsom hoteller, vandrehjem, campingpladser, feriecentre mm og friluftsliv handler om cykelstier, rekreative stier samt faciliteter i naturen til de mange forskellige motions- og aktivitetsformer.

Opgaven med dette emne er at få et overblik over turismen og forsøge at imødekomme den fremtidige udvikling og de fremtidige behov, når turismeerhvervet fortsat skal have gode udviklingsmuligheder på Bornholm. Friluftslivet forventes at udgøre en væsentlig brik både i forhold til turismen, men også i forhold til bosætning.

Læs mere i bilaget 'Debatoplæg: Turisme og Friluftsliv'

Se gennemgang af uudnyttede arealreservationer til ferie og fritidsformål fra maj 2018

Som orientering til udvalget skal det oplyses at Erhvervsministeriet den 19. december 2018 meldte 'regeringsaftale om udlæg af sommerhusområder og styrket naturhensyn' ud. Af den aftale fremgår det, at der kommer en ny ansøgningsrunde for omplacering af sommerhusområder i kystnærhedszonen med ansøgningsfrist den 1. december 2019. Det er en forudsætning for at ansøge om omplacering af sommerhusområder, at sommerhusområderne er vurderet og udpeget i strategien for kommuneplanen. Det vil være Økonomi- Erhvervs- og Planudvalget der tager stilling til temaet og processen for det.

Bilag med gennemgang af uudnyttede sommerhusområder

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Punkt 4: BATs budget 2019 og fremadrettet

Bilag

Notat budgetbalance 2019

Besparelsesforslag BAT 03 januar 2019

Åbent punkt

4 BATs budget 2019 og fremadrettet

00.30.12Ø00-0001

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	08-01-2019	4	

Hvem beslutter

Natur og Miljøudvalget indstiller

Økonomi-, Plan- og Erhvervsudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

I forbindelse med budgetopfølgningen pr. 31/10 2018 på NMUs område blev det forventede merforbrug hos BAT i 2018 uddybet. Der fremlægges i denne sag en vurdering af de fremadrettede økonomiske udfordringer og en prognose for forbruget i 2019, der viser en generel ubalance på 3,1 mio. kr. samt en yderligere udfordring i 2019 på 0,54 mio. kr. Udover allerede planlagte tiltag til udgiftsreduktioner uden servicemæssige konsekvenser fremlægges en oversigt over yderligere tiltag, der vil kunne bringe budgettet i balance samt afvikle et evt. overført underskud, men som vil have servicemæssige konsekvenser.

Indstilling og beslutning

Direktionen indstiller,

a) at det i forbindelse med sagen om budgetoverførsler fra 2018 til 2019, drøftes om det forventede underskud i 2018 på ca. 8,2 mio. kr. finansieres af de likvide midler

b) at udvalget, med baggrund i de i sagsfremstillingen beskrevne forslag, drøfter de fremadrettede prioriteringsmuligheder i forhold til den forventede driftsubalance i BAT på 3,6 kr. i 2019 og 3,1 mio. kr. i de følgende år.

Natur- og Miljøudvalget den 8. januar 2019:

Punktet genoptages ved møde den 5. februar 2019 med yderligere belysning af sagen.

Sagsfremstilling

Ved budgetopfølgningen pr. 31/10 2018 konstateredes for BAT et forventet merforbrug på 8,2 mio. kr., hvoraf 1,1 mio. kr. dækkes af overførsel fra 2017. Det forventede merforbrug tilskrives jf. notatet vedlagt budgetopfølgningen:

- Øgede personaleudgifter
- Øgede udgifter til brændstof
- Øgede udgifter til materiel og vedligehold
- Faldende indtægter
- Et merforbrug på udgifterne til eksterne vognmænd for lokal- og regional rutekørsel

Ovenstående punkter er gennemgået i forbindelse med budgetlægningen for 2019 og frem sammen med øvrige poster på området. Der er udarbejdet et budget for BAT, som har taget udgangspunkt i:

- Personaleudgifter fastsat efter at der sker bemanning af egne ruter med egne chauffører, en løbende afvikling af tilkommet afspadsering, et minimum af merarbejde samt et sygefravær på 3,5 %.
Til denne bemanning anvendes udover fastansatte chauffører et antal timelønnede chauffører til afløsning og der udarbejdes en samlet plan for afvikling af ferie og fridage hen over året.
- Fortsat høje brændstofpriser og et forbrug (liter) svarende til forbruget i 2017, da der påregnes mere kørsel ved egne vogne i 2019 set i forhold til 2018.
- Fortsat høje udgifter til vedligehold (disse er fastsat ud fra niveauet i 2018), da alle reparationer er uden for garantiperioden, jf. dog nedenfor om indkøb.
- Indtægter på et niveau som i 2018 bortset fra indtægterne vedr. asylkørsel. Der vil senere i de kommende år ved yderligere fald i fx ungdomsårgange skulle justeres i dette.
- Reducerede udgifter til eksterne vognmænd vedr. lokal- og regional ruteplan, ved at denne kørsel søges holdt til det, der allerede er indgået via kontrakter som følge af egen bemanningsplan for både chauffører og værksted, jf. ovenfor til afvikling af øvrige rutekørsel.

Ved budgetlægningen for 2019 er yderligere taget udgangspunkt i følgende forudsætninger:

- Fortsat øget kørsel vedr. omlægning af ruter til at køre omkring campus via Borgmester Nielsensvej, rute 7/8, rute 3 sommer samt fortsat dubletkørsel på rute 4.
- Gældende kontrakter/priser for eksterne vognmænds kørsel. Se om udbud af kørsel senere i denne dagsorden
- Nuværende værkstedsbemanning
- At der fortsat dedikeres medarbejdere til klargøring for at øge kørselstiden for øvrige chauffører.
- Fuld udkontering af egen servicekørsel og udgifter forbundet hermed
- Udgifter til inventar såsom skærme, tablets mv. reduceres fra 0,9 mio. kr. i 2018 til 0,5 mio. kr. i 2019.
- At den resterende skyldige afspadsering afvikles i 2019-2020. Dette er forudsat i den budgetlagte bemanningsplan.

- Der er med budgettet for 2019 tildelt budget til udgifterne vedr. flytningen af værksted på i alt 0,6 mio. kr., som dels vedrører husleje dels dækker øget timeforbrug til flytning af busser.

Tiltag som vil få hel eller delvis virkning fra 2019 uden servicemæssige konsekvenser

Der er arbejdet med en række tiltag, som fortsat vil gælde/få fuld effekt i 2019:

- Optimering af vagtplan vedr. bemanning til kørsel samt ferieplanlægning: Der er ændret i vagtplanlægningen, således at der nu er afsat bemanning inden for normen til afvikling af ferie, seniordage og lign. uden at skulle trække på bemanning på overtid. Den endelige ferietilrettelæggelse og planlægning ventes godkendt i BAT lokal-MED 20. december, og bliver gældende for hele 2019. Henover sommeren 2018 havde tidligere driftsledelse afviklet mere end 20 medarbejdere pr. dag, med den nye vagtplanlægning vil 8 medarbejdere kunne afvikle ferie/fridage på samme tid. Tilgangen af personale til timekørsel (vikarer) er øget, således forventes BAT at kunne udfylde fuld køreplan med eget personale og materiel uden særlig optjening af overarbejde.
- Bemanning med dedikeret klagøringspersonale er først blevet fuldt implementeret med vinterkøreplanen fra august 2018 og ventes at være med til at holde udgifterne, som følge af fraflytningen af remisen, nede.
- Værkstedsbemandingen er i løbet af 2018 justeret og den bemanning, der er ultimo 2018 ventes fortsat i 2019. Den fastsatte bemanning ultimo 2018 er en nødvendighed for at holde eget materiel kørende samt gøre mindre brug af eksterne værksteder. En ændring i medarbejderstaben på værkstedet medfører en mindre reduktion i lønomkostningen blandt andet ved ikke at genbesætte værkførerfunktionen. Alle aftaler omkring værksted er i overensstemmelse med alle ansatte på værkstedet.
- Reparationer søges jf. ovenstående i så vidt muligt omfang udført på eget værksted for at nedbringe udgifterne til eksterne værksteder.
- Der er genindgået rammeaftale i december 2018, der benyttes til indkøb af reservedele, hvilket nedbringer den gennemsnitlige reservedelspris med ca. 10 % på de mest anvendte dele. I det omfang, der kan købes billigere dele af tilsvarende kvalitet afviges aftalen om indkøb af originale reservedele. Originale reservedele var en forudsætning for flere garantireparationer, der ikke længere er gældende.
- Fuld indregning af egen servicekørsel. Den del af servicekørslen, som BAT forestår, vil fra 2019 blive fuldt fordelt via afregningen til de centre, der benytter servicekørsel. Der er tale om en samlet udgift på 1,8 mio. kr. oveni det øvrige beløb vedr. servicekørsel, som i dag fordeles via afregningen til bestillerne.

Resultat

Der ventes med ovenstående allerede gennemførte tiltag samt øvrige beskrevne forhold en generel ubalance i budgettet på 3,1 mio. kr. og en ubalance i 2019 på 3,6 mio. kr.

I mio. kr.	Forventet 2018	Prognose 2019	Prognose 2020
Netto budget, kommunalt tilskud	23,2	23,3	23,3
Udgifter i alt	62,8	57,8	57,3
Heraf			
- Personaleudgifter	34,0	32,4	31,9
- Brændstof	8,4	9,3	9,3
- Materiel og vedligehold, værksted (varekøb)	4,9	4,8	4,8
- Materiel og vedligehold, tjenesteydelser	0,3	-	-
- Lokal og regional rutekørsel – betaling til vognmænd	9,3	8,0	8,0
- it, inventar, bygninger, abonnementer, afgifter, forsikringer	5,9	5,0	5,0
- egen servicekørsel		-1,8	-1,8
Indtægter i alt	-31,5	-30,9	-30,9
Resultat af drift	31,3	26,9	26,4
I alt (manko)	8,1	3,6	3,1

I 2019 vil der være en ekstra udfordring i form af øgede udgifter til personale som følge af opsigelsesvarsel/afskedsperiode for opsagte/fratrådte medarbejdere. Den anslåede merudgift i 2019 som følge heraf ventes at udgøre 0,54 mio. kr.

Udvidet rutekørsel

Der er gennem de seneste år udvidet i den samlede kørsel fordelt på en række ruter. Dermed ventes antal årsværk og lønudgifter at ligge over niveauet for 2016-2017, selv om det er sænket i forhold til 2018. En del af det øgede personale og brændstofforbrug vil blive faktureret til de centre, der benytter servicekørslen.

Den del af den øgede kørsel, der vedrører rutekørslen, vil i 2019 udgøre en samlet udgift på 1,03 mio. kr. Kørslen vil i 2019 søgt afviklet alene ved BATs egne chauffører/vogne og indgår i bemandingsplanen.

Rute	Samlet udgift/år	bemærkning
Rute 7/8 i perioden maj - august	0,23 mio. kr.	Denne rute kørte tidligere i sommerferieperioden (slut juni-1. sep.). Ruten blev i 2016 udvidet til at køre fra medio maj til medio september. I 2018 er udvidet fra 1. maj t.o.m. uge 42. Ovenstående er sket på baggrund af en øget efterspørgsel fra turisterhvervet.
Omlagte ruter til at køre omkring Campus	0,66 mio. kr.	Der er samlet tillagt 5 timers kørsel dagligt for at køre omkring campus via Borgmester Nielsensvej.
Rute 3 sommer	0,07 mio. kr.	Den øgede kørsel er på baggrund af øget efterspørgsel.
Rute 4	0,07 mio. kr.	Dubletten på ruten, som før blev foretaget ved særkørslen vedr. asylklasser, har været nødvendig at fortsætte også efter asylkørslen til Svartingedal skole er ophørt, grundet pres på ruten.
I alt	1,03 mio. kr.	

Besparelsesforslag

Der er udarbejdet vedlagte bilag, der beskriver mulige besparelsesforslag, samt konsekvenserne af disse. Den samlede besparelse af forslagene udgør i alt 3,5 mio. kr. når de estimerede tabte indtægter er modregnet. Der er for hvert tiltag estimeret tabte indtægter ud fra den nuværende kendte belægning og mulige alternativer.

Da det ikke er muligt at iværksætte tiltagene før tidligst fra sommerkøreplanen 2019/vinterkøreplan 2019/2020 får forslagene derfor først fuld effekt fra 2020. Besparelsen i 2019 udgør 1,8 mio. kr.

Oversigt over forslag og nettobesparelse (i kr., 2019-priser):

Forslag nr. / emne	Netto- besparelse 2019	Netto- besparelse 2020	Netto- besparelse 2021	Netto- besparelse 2022
01. Rute 1,3 og 4 - afgang kl. 9 fra Rønne udgår på hverdage i vinterkøreplan	191.800	447.600	447.600	447.600
02. Rute 2 og 10 - udvalgte afgang kombineres, reduceres eller udgår på hverdage i vinterkøreplanen	193.033	430.050	430.050	430.050
03. Rute 6 - udvalgte afgang flyttes eller udgår på hverdage i vinterkøreplan	79.537	178.255	178.255	178.255
04. Natbus rute 1 og 5 - udvalgte afgang udgår helårligt	384.500	769.000	769.000	769.000
05. Rute 7 og 8 - sammenlægning og reduktion af udvalgte ruter helårligt	45.750	85.000	85.000	85.000
06. Rute 3 - udvalgt rute fjernes weekender og helligdage	57.810	115.620	115.620	115.620
07. Regionalkørsel - på skolefridage udenfor sommerkøreplan - afvikles regionalruter som weekendkørsel	578.000	919.200	947.200	947.200
08. Bybusser rute 21 og 23 - udvalgte afgang reduceres, sammenlægges eller udgår	293.987	587.974	587.974	587.974
I alt	1.824.417	3.532.699	3.532.699	3.532.699

Andre forhold

Udbud af kørsel

De nuværende aftaler med eksterne vognmænd på både lokalkørsel samt på den offentlige servicetrafik udløber pr. august 2018. Der er mulighed for forlængelse af begge disse kontrakter i ét år.

For at få en klarhed over, hvad der kan påregnes af udgifter i de kommende år vedrørende den udbudte kørsel foreslås det, at de nuværende kontrakter forlænges, således at de gælder fra august 2019 til august 2020.

Økonomiske konsekvenser

Der er foretaget en række tiltag omkring kørsel, værksted, køb af materiel mv. for at mindske ubalancen i 2019 og fremad. Herefter er der fortsat en ubalance på 3,1 mio. kr.

- En fastholdelse af den udvidede kørsel på en række ruter, herunder omlægning af ruter til at køre omkring campus, udgør en udgift på i alt 1,03 mio. kr.
- Ud over den udvidede rutekørsel, er der som følge af øgede udgifter til brændstof og vedligehold af materiel samt faldende indtægter, en ubalance på 2,1 mio. kr.
- I 2019 er der endvidere en øget ubalance som følge af udgifter til opsagt personale på i alt 0,54 mio. kr.
- Der er med budgetopfølgningen pr. 31/10 givet en tillægsbevilling finansieret af næste års budget. Ved en overførsel af underskuddet fra 2018 vil det alene kunne nedbringes over en årrække. Der vil skulle findes besparelser svarende til det årlige beløb, underskuddet vil skulle nedbringes.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Punkt 5: Godkendelse af takster for almene vandværker

Bilag

Oversigt og diagram

Forsyningssekretariatets godkendelse af takststigning ved Klemensker Vandværk

Budget Klemensker Vandværk

Takstblad Klemensker Vandværk

Takstblad Tejn Vandværk

Åbent punkt

5 Godkendelse af takster for almene vandværker

13.02.00S55-0008

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	08-01-2019	5	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget beslutter

Resumé

Natur og Miljø har modtaget ønsker om ændringer af takster fra to almene vandværker. De resterende vandværkselskaber ønsker ikke ændringer på nuværende tidspunkt.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller,

- at ændringerne godkendes.

Natur- og Miljøudvalget den 8. januar 2019:

Indstilling godkendt.

Sagsfremstilling

Ifølge Vandforsyningslovens §53 skal almene vandværkers drifts- og anlægsbidrag årligt godkendes af kommunalbestyrelsen. Kompetenceplanen for Bornholms Regionskommune delegerer denne godkendelsesmyndighed til Natur- og Miljøudvalget.

Vandværker, der leverer mere end 200.000 m³ pr. år, er endvidere omfattet af Vandsektorloven, hvilket indebærer, at Forsyningssekretariatet sætter et loft for vandværkets takster. I disse tilfælde tager kommunen ikke stilling til det samlede prisniveau, men kun til fordelingen mellem taksterne.

Teknik- og Miljøudvalget har på møde den 8. november 2012 besluttet, at det kun er ændringer i takster, der fremlægges til politisk godkendelse, mens uændrede takstblade betragtes som godkendt med henvisning til tidligere behandling.

Lovens hensigt

Vandværkernes økonomi skal følge hvile-i-sig-selv princippet, hvilket vil sige, at vandværket over en årrække hverken opbygger formue eller gæld.

De forskellige deltakster bør endvidere være balanceret, så fordelingen er hensigtsmæssig i et samfundsmæssigt perspektiv, og så man undgår, at bestemte forbrugergrupper belastes i urimelig grad.

"Vejledning om fastsættelse af takster for vandforsyning" specificerer yderligere om lovgivningens hensigt og praksis på området.

Vandværker med prisloft

Bornholms Forsyning, Rønne Vand & Varme og Klemensker Vandværk er omfattet af de særlige regler i Vandsektorloven.

Bornholms Forsyning ønsker ikke ændringer og Rønne Vand og Varme arbejder med forskudt regnskabsår og vil derfor først fremlægge takstblad omkring 1. maj.

Klemensker Vandværk ønsker en forhøjelse af det faste årlige bidrag fra 500 kr. til 900 kr., så det kan afdrage på det nyligt optagede lån til fornyelse af vandværket.

Forsyningssekretariatets godkendelse af dette er bilagt. Stigningen er lagt på det årlige bidrag af hensyn til de mange storforbrugere i området. Dette er bl.a. mejeriet og store dyrehold.

Udgiften til vand for husstandene vil stadig ligge under middel for bornholmske vandværker.

Øvrige vandværker

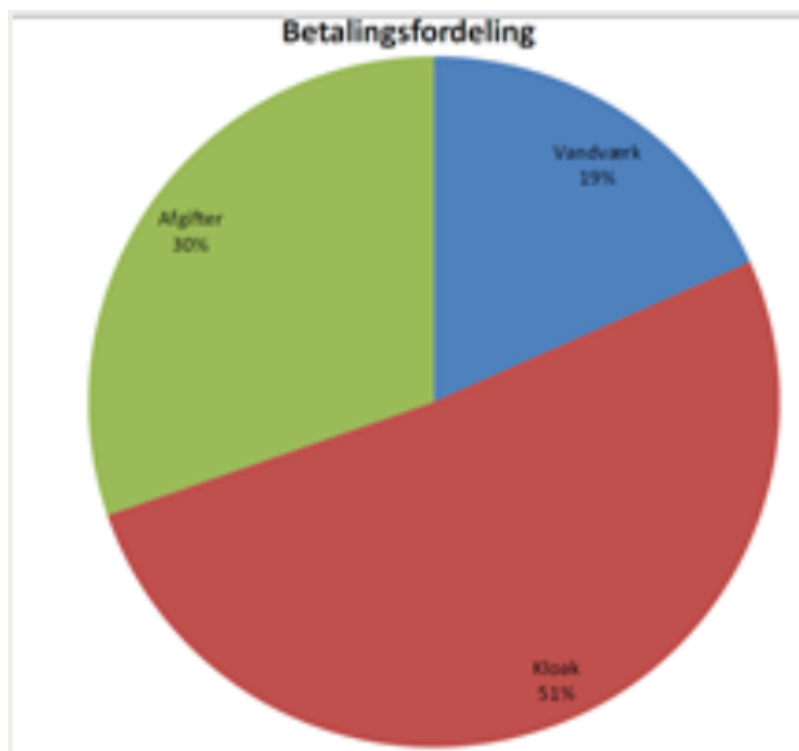
Tejn Vandværk ønsker en pristilpasning fra 8,50 kr. pr. m³ til 8,79 kr. pr. m³.

De resterende vandværker har meddelt, at de ikke ønsker ændringer i taksterne.

Generelt om vandpriser

En oversigt over de aktuelle vandpriser er bilagt. Heri ses også en beregning af prisen for vand ved på et typisk årsforbrug på 150 m³.

For husstande er betalingen til vandværket dog kun en lille del af den samlede vandregning. Langt den største del udgøres af statsafgifter og gebyret for spildevandsudledning. Nedenstående figuren viser en typisk fordeling baseret på gennemsnitlige priser.

For virksomheder og store dyrehold er situationen anderledes, idet de oftest har et stort forbrug, ikke skal betale afgifter og har en lokal spildevandsløsning. De er derfor mere følsomme for stigninger i kubikmeterprisen.

Hvis vandværket har et stort overskud af vand tilbydes ofte en storforbrugerrabat for at fremme et øget forbrug. Det kan dog ikke gøres aktuelt i Hasle – Klemenskerområdet, hvor det er vanskeligt at fremskaffe yderligere råvand.

Storforbrugerrabat må ikke gives på bekostning af andre forbrugere.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Punkt 6: Høring af ændret afgrænsning af vandløb i vandområdeplanerne

Bilag

Kortbilag med vandløb omfattet af vandområdeplanen

Åbent punkt

6 Høring af ændret afgrænsning af vandløb i vandområdeplanerne

01.05.18K04-0014

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	08-01-2019	6	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget beslutter.

Resumé

Miljø- og Fødevareministeriet har sendt et forslag til ændret afgrænsning af vandløb omfattet af vandområdeplanerne 2015-2021 i offentlig høring. På Bornholm omfatter forslaget ændringer for syv små vandløbsstrækninger (i alt 2,1 km), som foreslås taget ud af vandområdeplanerne.

I 2017 anbefalede det lokale vandråd for Bornholm, at disse syv vandløbsstrækninger skulle forblive i vandområdeplanen, fordi de enten ikke har landbrugsmæssig interesse, eller fordi de alligevel er beskyttet på anden vis. Af det udsendte høringsmateriale fremgår det, at Miljø- og Fødevareministeriet ikke har fulgt vandrådets anbefalinger.

Kommunen har mulighed for at indgive et svar til høringen, hvor det indstilles, at kommunen igen gør opmærksom på, at et enigt lokalt vandråd for Bornholm har anbefalet, at de syv vandløbsstrækninger forbliver i vandområdeplanen.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller:

- At vandrådets anbefalinger genfremsendes til Miljø- og Fødevareministeriet med opfordring til, at vandløbsstrækningerne forbliver i vandområdeplanen.

Natur- og Miljøudvalget den 8. januar 2019:

Indstilling godkendt.

Sagsfremstilling

Miljø- og Fødevareministeriet har sendt et forslag til ændret afgrænsning af vandløb omfattet af vandområdeplanerne 2015-2021 i offentlig høring. Ændringerne udmønter dele af aftalen om Fødevare- og landbrugspakken fra december 2015. Ifølge denne aftale skal alle vandløb i vandområdeplanerne med et opland under 10 km² vurderes på baggrund af fagligt opdaterede kriterier for, hvornår vandløb er flade, smalle og gravede eller har begrænset økologisk potentiale og derfor ikke bør indgå i vandområdeplanerne.

Forslaget til ændret afgrænsning, som er sendt i høring, omfatter derfor en afgrænsning af hvilke vandløbsområder med et opland mindre end 10 km², der vil indgå med et konkret miljømål i vandområdeplanerne. På Bornholm omfatter forslaget ændringer for syv små vandløbsstrækninger (i alt 2,1 km), som foreslås taget ud af vandområdeplanerne.

Vandløb, som er med i vandområdeplanen, har en målsætning om at opnå god økologisk tilstand, mens vandløb, som ikke er med i vandområdeplanen, ikke har en målsætning. Alle vandløb er omfattet af vandløbslovens generelle regler. Hvis et vandløb er målsat, kan det anvendes som argument i sagsbehandlingen. For vandløb, som er med i vandområdeplanen, kan der fra statens side i næste vandområdeplan blive fastlagt indsatser, som skal udføres for at opnå en bedre kvalitet i vandløbet.

Ifølge høringsmaterialet er den ændrede afgrænsning udarbejdet på baggrund af fastlagte kriterier og under inddragelse af indberetninger fra kommuner og vandråd jf. bekendtgørelse 217 om vandråd og vandråds samarbejde med kommunalbestyrelser.

Bornholms Regionskommune nedsatte i perioden april-december 2017 i henhold til ovenstående bekendtgørelse et lokalt vandråd for Bornholm. Vandrådets rolle var at rådgive kommunen i forhold til at løse bl.a. følgende opgave, som blev stillet af Miljø- og Fødevareministeriet:

- Vurdere, om de vandområder, der indgår i Miljø- og Fødevareministeriets forslag til ny afgrænsning af vandløb i vandområdeplanerne, lever op til de opdaterede kriterier for afgrænsning af vandløbsforekomster, som regeringen har fastsat.

Vandrådet for Bornholm bestod af Danmarks Sportsfiskerforbund, Danske Vandløb, Friluftsrådet, Vandpleje Bornholm, Landbrug & Fødevarer, Dansk Skovforening, Bæredygtigt Landbrug, Danmarks Naturfredningsforening og Dansk Ornitologisk Forening.

Vandrådet forholdt sig i opgave 1 til de syv vandløbsstrækninger, som ikke levede op til opdaterede kriterier for, hvilket vandløb som skal være omfattet af vandområdeplanerne. Der var i vandrådet enighed om at anbefale, at de syv skulle bibeholdes i vandområdeplanerne, selv om de var foreslået udtaget. Vandrådet havde følgende begrundelser for deres anbefaling:

ros_3.1_03130 - Munkebæk:

Da vandløbet er beskyttet af naturbeskyttelseslovens §3, anbefales det at vandløbsforekomsten forbliver i vandområdeplanen.

ros_3.1_00640 - Spagerå:

Da der er observeret fiskeyngel og vandinsekter i vandløbet og området i øvrigt ikke har landbrugsmæssig interesse, anbefales det at vandløbsforekomsten forbliver i vandområdeplanen.

ros_3.1_00780 - Tilløb til Spagerå, SØ for Klippedal:

Da vandløbsforekomsten ligger i tilknytning til en §3-beskyttet eng, har området omkring vandløbet ingen landbrugsmæssig interesse. Det anbefales at vandløbsforekomsten forbliver i vandområdeplanen.

ros_3.1_04620 - Tilløb til Nydams Å ved Åker Plantage:

Da vandløbsforekomsten ligger på kommunens og statens areal, har området omkring vandløbet ingen landbrugsmæssig interesse. Det anbefales at vandløbsforekomsten forbliver i vandområdeplanen.

ros_3.1_05000 - Døvredal vandløb:

Da vandløbsforekomsten er § 3-beskyttet og den løber igennem en § 3-beskyttet eng, anbefales det at vandløbsforekomsten forbliver i vandområdeplanen.

ros_3.1_05940 og **ros_3.1_05960** - Tt. Lille Å ved Bodelyng (to strækninger, behandles under et): Da en del af strækningen ligger langs et § 3-beskyttet areal og strækningen munder ud i et § 3-beskyttet vandløb, anbefales det at vandløbsforekomsten forbliver i vandområdeplanen.

Bornholms Regionskommune lagde sig op af vandrådets anbefaling, hvilket blev godkendt af Teknik- og Miljøudvalget på møde den 4. december 2017. Kommunen indberettede herefter vandrådets og kommunens indstilling med bemærkningerne til hver vandløbsstrækning.

I det nye høringsmateriale om forslag til ændret afgrænsning er de syv vandløbsstrækninger på trods af vandrådets og kommunes anbefaling alligevel taget ud af vandområdeplanen.

I praksis er der tale om syv små vandløbsstrækninger, som, som det fremgår af ovenstående, enten ikke har landbrugsmæssig interesse, eller som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 eller på anden vis.

Kommunen har mulighed for at indgive et høringssvar.

Natur og Miljø anbefaler, at kommunen gør Miljø- og Fødevareministeriet opmærksom på, at et enigt lokalt vandråd for Bornholm i 2017 har anbefalet, at de syv vandløbsstrækninger forbliver i vandområdeplanen, og at Miljø- og Fødevareministeriet over for Bornholms Regionskommune begrundes, hvis vandløbsstrækningerne ikke længere skal være en del af vandområdeplanen.

Som bilag til dagsordenspunktet er vedlagt kortbilag med vandløbsstrækninger omfattet af vandområdeplanen.

Høringsbrev og øvrigt høringsmateriale kan evt. findes her:
<https://hoeringsportalen.dk/Hearing/Details/62545>

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Punkt 7: Status på arbejdet med en tværgående folkesundhedspolitik

Bilag

Revideret tids- og procesplan for Folkesundhedspolitikken

Åbent punkt

7 Status på arbejdet med en tværgående folkesundhedspolitik

29.09.00P22-0001

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	08-01-2019	7	

Hvem beslutter

Social- og Sundhedsudvalget beslutter

Resumé

Social- og Sundhedsudvalget igangsatte på sit møde den 4. juni 2018 arbejdet med udarbejdelse af en folkesundhedspolitik for Bornholms Regionskommunes, som revision af kommunens eksisterende sundhedspolitik. Der gives en status på arbejdet.

Indstilling og beslutning

Den koordinerende centerchef indstiller,

- a) At orientering tages til efterretning
- b) At orienteringen sendes til øvrige fagudvalg
- c) At fagudvalgsformændene bedes om at facilitere samtalen om sundhed ved samtalsalonen den 17. januar 2019

Social- og Sundhedsudvalget, den 3. december 2018:

- a) Orienteringen taget til efterretning,
- b) Orienteringen sendes til de øvrige fagudvalg,
- c) Fagudvalgsformændene bedes facilitere samtalen om sundhed ved samtalsalonen den 17. januar 2019.

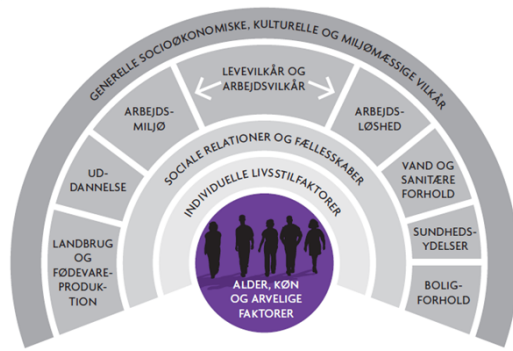
Natur- og Miljøudvalget den 8. januar 2019:

Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Social- og Sundhedsudvalget igangsatte arbejdet med en folkesundhedspolitik med afsæt i, at ikke blot alder, køn, gener og livsstil spiller en rolle for den enkeltes sundhed, men også uddannelse, sociale forhold, arbejdsmarkedstilknytning, miljø, trafikforhold, fritidsmuligheder mv. har en afgørende rolle.

Arbejdet på alle disse områder kan være med til at forebygge sygdom og fremme sundhed, og sunde rammer for borgerne etableres i høj grad af alle andre kommunale områder end sundhedsområdet.

SUNDHED PÅ TVÆRS | SUNDHEDSTYRELSEN | 2010

Med afsæt i udvalgets godkendelse af en procesplan for en tværgående folkesundhedspolitik er der nedsat en tværgående arbejdsgruppe med repræsentanter fra en række af kommunens centre.

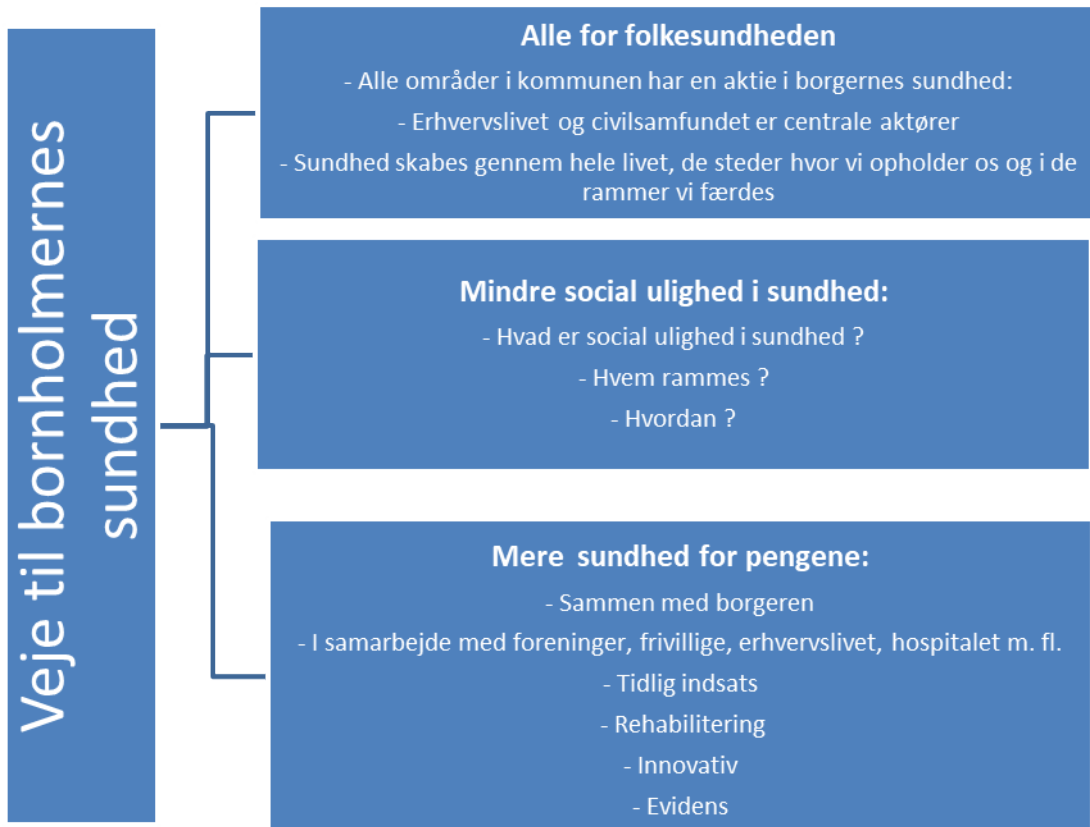
Arbejdsgruppen har udarbejdet forslag til rammer til en folkesundhedspolitik, der har fokus på, at alle kan bidrage til de overordnede mål med Bornholm Regionkommunes folkesundhedspolitik:

- Længere liv og flere gode leveår for alle bornholmere
- Mindre social ulighed i sundhed

Arbejdsgruppen tager endvidere udgangspunkt i, at sundhed handler om fysisk, social og psykisk sundhed og at alle elementerne er afgørende for, om vi trives og udfolder os.

Med afsæt i de største sundhedsudfordringer for bornholmerne, peger arbejdsgruppen på 3 overskrifter:

- Alle for folkesundheden
- Mindre social ulighed i sundhed
- Mere sundhed for pengene

Det er vigtigt for udvikling og forankring af folkesundhedspolitikken, at såvel den udsatte borger, børnefamilien som arbejdsgiverens forståelse og syn på sundhed inddrages.

For at få så 'bredt' et input til folkesundhedspolitikken som muligt planlægges med afholdelse af en såkaldt samtalesalon med deltagelse af:

- Interesserede borgere (opfordring om tilmelding via annoncering, opslag, BRK.dk mv.)
- KB og repræsentanter fra bl.a. Ældrerådet, Handicaprådet, Udsatterådet, dagligvareforretninger, faglige organisation, arbejdsgiverforeninger, borgerforeninger, forældrebestyrelser, DGI m.fl. (via invitationer).

En samtalesalon er en faciliteret samtale i mindre grupper i hyggelige rammer, hvor samtalen faciliteres af en bordformand.

Samtalsalonen om sundhed afvikles over en lettere anretning/middag i Åkirkebyhallerne den 17. januar kl. 16.30-19.30. Der planlægges med ca. 100 deltagere.

For at forankre folkesundspolitikken bredt både politisk og administrativt i kommunen foreslås endvidere, at formændene for fagudvalgene og centercheferne varetager opgaven som bordformænd.

Der planlægges desuden målrettede workshop for mere udsatte borgere tilknyttet jobcentre, børn- og familiecentret m. fl.

Proces efter samtalsalonen

I henhold til procesplanen vil Center for Sundhed - med input fra samtalsalonen og de målrettede workshops - udarbejde et foreløbigt udkast til folkesundhedspolitik til drøftelse i Social- og Sundhedsudvalget den 11. marts samt til kommentering i øvrige fagudvalg også i marts 2019. Social- og Sundhedsudvalget forventes at behandle et endeligt udkast til folkesundhedspolitikken på sit møde den 1. april, hvorefter det foreslås, at udkastet til en folkesundhedspolitik sendes i en bredere høring, der også omfatter en offentlig høring og en høring blandt deltagerne i samtalsalonen. Det skal bemærkes, at der kun er tid til en kortere høringsperiode, hvis folkesundhedspolitikken skal kunne godkendes i KB inden sommerferien. Høringsperioden vil evt. kunne forlænges, hvis der gives dispensation for sagsfristen.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Punkt 8: Samarbejdsaftale med Beredskabsstyrelsen

Bilag

Bilag 1. Notat om etablering af samarbejde. KA.

Bilag 2. Udkast til samarbejdsaftale mellem BRK og BRS.

Bilag 3. Mailkorrespondance BRK, BRS, KA.

Åbent punkt

8 Samarbejdsaftale med Beredskabsstyrelsen

14.00.05G01-0001

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	08-01-2019	8	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget indstiller

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

På Natur- og Miljøudvalgets møde den 8. maj 2018 blev de eksisterende aftaler for varetagelse af brand- og redningsopgaverne i kommunen behandlet som følge af, at hovedparten af aftalerne udløber med udgangen af april måned 2019. På Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalgets møde den 23. maj 2018 blev punktet returneret til Natur- og Miljøudvalget til fornyet behandling. På kommunalbestyrelsesmødet den 29. november blev det besluttet, at forlænge aftalerne for distrikt Rønne og distrikt Nexø, som er indgået med Falck Danmark A/S i 2 år, således at de udløber med udgangen af april måned 2021.

Bornholms Regionskommune har i samarbejde med Beredskabsstyrelsen udarbejdet et forslag til aftale om et tværoffentligt samarbejde omkring det kommunale redningsberedskabs operative opgaver i slukningsdistrikt Allinge gældende fra 1. maj 2019, hvor den nuværende samarbejdsaftale udløber. Forslaget er i sin helhed blevet vurderet af Kammeradvokaten, som vurderer, at der med hjemmel i §15 i Udbudsloven vil kunne indgås en samarbejdsaftale i mellem parterne. Der er i aftalen lagt vægt på, at samarbejdet mellem Bornholms Regionskommune og Beredskabsstyrelsen tilrettelægges på en sådan måde, at det har karakter af et egentligt samarbejde. Aftalen gælder indtil en af parterne opsiger den.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller,

- at udkast til aftale med Beredskabsstyrelsen godkendes.

Natur- og Miljøudvalget den 8. januar 2019:

Indstilling anbefales.

Sagsfremstilling

Bornholms Regionskommune har indgået aftaler om ekstern varetagelse af det operative beredskab (Brand og redning) i de tre distrikter kommunen er opdelt beredskabsmæssigt i. Aftalerne udløber alle pr. 30. april 2019. De to af aftalerne, gældende for distrikt Rønne og distrikt Nexø, er indgået med Falck Danmark A/S. Kommunalbestyrelsen besluttede den 29. november 2018 at forlænge disse i 2 år således, at de udløber med udgangen af april måned 2021. Den 3. aftale, som omhandler distrikt Allinge, er i dag omfattet af en samarbejdsaftale, hvor Beredskabsstyrelsen varetager brand- og redningsopgaverne. Denne aftale kan ikke umiddelbart forlænges, idet lovgivningen er ændret siden aftale blev indgået i 2014.

Bornholms Regionskommune har i samarbejde med Beredskabsstyrelsen udarbejdet et forslag til aftale om et tværoffentligt samarbejde omkring det kommunale redningsberedskabs operative opgaver i slukningsdistrikt Allinge gældende fra 1. maj 2019, hvor den nuværende samarbejdsaftale udløber.

Med aftalen indgår Bornholms Regionskommune og Beredskabsstyrelsen i et tværoffentligt samarbejde omkring det kommunale redningsberedskabs operative opgaver i slukningsdistrikt Allinge. Aftalen er baseret på Kammeradvokatens nedenstående vurdering:

at der med hjemmel i § 15 vil kunne indgås en samarbejdsaftale om varetagelse af det kommunale redningsberedskab på Nordbornholm. Det afgørende vil i den forbindelse være, at samarbejdet mellem regionskommunen og styrelsen tilrettelægges på en sådan måde, at det har karakter af et "reelt" samarbejde. Dét betyder konkret, at samarbejdet mellem regionskommunen og styrelsen skal bestå af andet og mere end den rene betaling mod udførelse af det kommunale redningsberedskab. Efter det oplyste yder både regionskommunen og styrelsen væsentlige bidrag til samarbejdet, som på hver sin måde er afgørende for, at det kommunale redningsberedskab på Nordbornholm kan varetages på forsvarlig vis. Det er i forlængelse heraf min anbefaling, at disse gensidige bidrag beskrives tydeligt parternes samarbejdsaftale, så det bliver klart, at denne ikke har karakter af en sædvanlig tjenesteydelseskontrakt, hvor en ordregiver køber services fra en leverandør, men reelt etablerer et samarbejde mellem ligeværdige parter om varetagelse af det kommunale redningsberedskab på Nordbornholm.

Sammenligning mellem nuværende aftale og udkast til ny aftale:

BRK: Bornholms Regionskommune
BRSB: Beredskabsstyrelsen

Nuværende aftale (Udløber 30. april 2019):

- BRK udlejer brandstationsbygningen til BRSB på almindelige vilkår ift. erhvervslejemål. BRSB betaler således husleje, indvendig vedligeholdelse og forbrug. BRK betaler udvendig vedligehold, bygningsforsikring, servicering af porte. Alle ind- og udgifter ligger i dag hos Center for Ejendomme og Drift.
- BRK betaler for den samlede ydelse fra BRSB.
- BRSB stiller køretøjer og materiel til rådighed, inkl. alle tilhørende udgifter.
- BRSB stiller nødvendigt mandskab til rådighed, inkl. udgifter til uddannelse og udrustning.
- BRK stiller vagtcentralløsning inkl. udkaldspagere, køretøjsnavigation m.v. til rådighed.
- BRK varetager indsatslederfunktionen, herunder at BRSB stiller indsatsledere til rådighed efter nærmere aftale.
- indtægter fra blinde alarmer på ABA-anlæg tilgår BRK.

Udkast til ny aftale (Gældende fra 1. maj 2019):

Bornholms Regionskommune godtgør Beredskabsstyrelsen for afholdte udgifter og langsigtede gennemsnitsomkostninger til de kommunale operative opgaver. Som udgangspunkt må Beredskabsstyrelsen ikke have hverken under- eller overskud på opgaven. Udkastet til aftale indebærer:

- at BRK stiller brandstationsbygningen til rådighed for BRSB. BRK er ansvarlig for indvendig og udvendigvedligeholdelse og forbrug. Såfremt BRSB vælger at anvende bygningen til supplerende formål, som ikke vedrører samarbejdsaftalen kan dette faktureres BRSB efter nærmere aftale.
- at BRK betaler for den samlede ydelse fra BRSB, baseret på langsigtede gennemsnitsomkostninger.
- at BRSB stiller køretøjer og materiel til rådighed, inkl. alle tilhørende udgifter.
- at BRSB stiller nødvendigt mandskab til rådighed, inkl. udgifter til uddannelse og udrustning.
- at BRK stiller vagtcentralløsning inkl. udkaldspagere, køretøjsnavigation m.v. til rådighed
- at BRK varetager indsatslederfunktionen.
- at indtægter fra blinde alarmer på ABA-anlæg tilgår BRK.

Økonomiske konsekvenser

Aftalen vil være udgiftsneutral for Bornholms Regionskommune.

Beredskabets samlede økonomi i 2019 – baseret på nuværende aftale

Distrikt og funktion 1.000 kr. – ex. Moms	005895 Rednings beredskab
Myndighedsledelse, forebyggelse, indsatsledere, dykkerberedskab, frivilligt kommunalt beredskab, materiel og køretøjer, samt øvrige forpligtigelser	3.832
Distrikt Allinge	1.169
Distrikt Nexø	2.129
Distrikt Rønne (inkl. Aakirkeby)	2.439
I alt	9.569

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Punkt 9: Anlægsbevillinger til forbedring af servicebygninger langs nationale og regionale cykelruter

Åbent punkt

9 Anlægsbevillinger til forbedring af servicebygninger langs nationale og regionale cykelruter

05.01.00S00-0008

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	08-01-2019	9	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget indstiller

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

På mødet i Kommunalbestyrelsen den 22.9.2016 blev der besluttet en anlægsbevilling på 6,555 mio. kr. til forbedring af servicebygninger langs nationale og regionale cykelruter. Forbedring af servicebygningerne indgår i "Bornholms Cykelveje 2016-19" som projekt 11. Hele cykelprojektet har en økonomisk ramme på ca. 60 mio. kr., og der forventes ingen overskridelser af den samlede ramme.

Ved en tidligere afholdt licitation for projekt 11 – Servicebygninger, var resultatet meget utilfredsstillende, idet buddene var mere end 50 pct. over det budgetterede. Årsagen var formentlig en kombination af et overophedet byggemarked, og et for lavt byggeherre-overslag og Licitationen blev derfor aflyst.

Der er afholdt ny licitation primo december 2018 og Center for Natur, Miljø og Fritid søger på den baggrund om forhøjelse af anlægsbevillingerne, så projektet kan gennemføres.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller,

- a) at anlægsbevillingen til forbedring af servicebygninger langs national og regionale cykelruter, forhøjes med 2,300 mio. kr. (udgifter), således at den samlede anlægsbevilling herefter udgør 8,855 mio. kr.,
- b) at det afsatte rådighedsbeløb til projektet i 2019 (udgifter) tilsvarende forhøjes med 2,300 mio. kr.,
- c) at anlægsbevillingen vedrørende tilskud til projektet forhøjes med 1,840. mio. kr. (indtægter), således at den samlede anlægsbevilling herefter udgør -7,084 mio. kr.,
- d) at det afsatte rådighedsbeløb til projektet i 2019 (indtægter) tilsvarende forøges med - 1,840 mio. kr. (indtægter), og
- e) at nettoudgiften på 0,460 mio kr. finansieres af de rådighedsbeløb, der er afsat i 2019, i den reserverede pulje til "Bornholms Cykelveje 2016-19".

Natur- og Miljøudvalget den 8. januar 2019:

Indstilling anbefales.

Sagsfremstilling

"Bornholms Cykelveje 2016-19" er et projekt der er finansieret med 80 pct. fra Transportministeriets Cykelpulje, og som tager udgangspunkt i det tidligere cykelprojekt under "Bornholms Cykel-veje 2010-2014"

Det daværende Teknik- og Miljøudvalget godkendte på deres møde den 4.4.2016 indstillingen vedrørende prioritering af projekter under "Bornholms Cykelveje 2016-19", herunder forbedringer af servicebygninger mv. for cyklister langs de nationale og regionale cykelruter på Bornholm.

I dag lever en række af de nuværende servicebygninger ikke op til de moderne krav, der stilles til hygiejne, handicapforhold, komfort, installationer mv. og er derfor foreslået udskifte og/eller opgraderet.

Projektet blev udbudt første gang den 17. november 2017. Efter den aflyste licitation, blev der efter aftale med Vejdirektoratet, foretaget en nærmere gennemgang af servicebygningerne, herunder antal og serviceniveau.

Der er nu udarbejdet et revideret projekt for servicebygningerne. Her er der specielt taget hensyn til den geografiske fordeling på øen, bygningernes udformning, den samlede økonomi og den efterhånden markante udvidelse af for- og eftersæsonen, hvilket har betydet at antallet bygninger er minimeret, bygningernes formgivning er blevet forenklet og alle bygninger er nu forsynet med afløb, vand og el.

Projektet har nu været i offentlig licitation, hvilket har medført at de samlede projektudgifter nu udgør 8,855 mio. kr., hvilket er 2,300 mio. kr. mere end oprindeligt forudsat.

Det er specielt forsyningen med kloak, vand og el, samt etablering af forbedrede handicapforhold i og omkring bygningerne der har betydet at servicebygningerne er blevet 2,300 mio. kr. dyrere end oprindeligt projekteret.

Økonomiske konsekvenser

Der søges om en forhøjelse på 2,300 mio. kr. af den nuværende bevilling på 6.555 mio. kr., så den samlede bevilling herefter udgør 8,855 mio. kr.

Der søges også om en bevilling på -1,840 mio. kr. af den nuværende bevilling på tilskud på -5,244 mio. kr., så den samlede bevilling herefter udgør -7,084 mio. kr., idet tilskuddet fra Transportministeriets Cykelpulje udgør 80 pct. af projektets udgifter.

Nettoudgiften på 0,460 mio. kr. finansieres af de rådighedsbeløb, der er afsat i 2019 i den reserverede pulje til "Bornholm Cykelveje 2016-19".

De enkelte rådighedsbeløb fordeler sig således over årene:

Tabel 1

Beløb i mio. kr.	2016-17*	2018	2019	I alt
Projektudgifter	0,371	5,929	0,255	6,555
Forhøjelse			2,300	2,300
Udgifter i alt	0,371	5,929	2,555	8,855
Transportministeriets cykelpulje	-0,176	-4,864	-0,204	-5,244
Forhøjelse			-1,840	-1,840
Tilskud i alt	-0,176	-4,864	-2,044	-7,084
Nettoudgift/BRKs egenbetaling	0,195	1,065	0,511	1,771

* Udgifter for 2016-17 udgør reelt forbrug.

Der er herefter i alt netto 0,195 mio. kr. tilbage i den reservede pulje til Bornholms Cykelveje.

**Supplerende sagsfremstilling og/eller
Administrativ tilføjelse**

-

Punkt 10: BRKs arbejde med fødevarestrategiens målsætninger

Bilag

Bilag 1 Bornholms fødevarestrategi 2017-2025

Status Dec 2018 BRK mål fødevarestrategi til udvalgene

Åbent punkt

10 BRKs arbejde med fødevarestrategiens målsætninger

83.05.00G01-0011

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	08-01-2019	10	

Hvem beslutter

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget indstiller
Social- og Sundhedsudvalget indstiller
Natur- og Miljøudvalget indstiller
Børne- og skoleudvalget indstiller
Klima- og Bæredygtighedsudvalget indstiller
Økonomi, Erhvervs- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

KB besluttede 12.10.17 handlingsplan for BRK under Bornholms Fødevarestrategi. I denne forbindelse blev det besluttet at fagudvalgene tilhørende de udpegede centre efterfølgende årligt blev forelagt en status for arbejdet.

Denne status forelægges i nærværende sag for indsatser under nævnte udvalg ovenfor.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller,

- At orienteringen tages til efterretning

Natur- og Miljøudvalget den 8. januar 2019:
Indstilling anbefales.

Sagsfremstilling

Bornholms Fødevarestrategi 2017-2025 (bilag 1) har været et konkret udbytte af partnerskabet fra 2014 mellem Bornholms Regionskommune, Bornholms Landbrug og Fødevarer samt Gourmet Bornholm. Partnerskabet er dannet for sammen at arbejde for målsætningen "Udvikling og afsætning af bornholmske kvalitetsfødevarer". Og Fødevarestrategiens vision lyder: "Bornholm er fyrtårnet i det danske fødevarerlandskab. Og øen skal vokse og blomstre heraf"

Med strategien arbejder de tre partnere hver for sig og sammen om flg. fire målsætninger:

1. Bornholm tilbyder Danmarks bedste fødevarer miljø
2. Bornholm producerer Danmarks bedste fødevareroplevelser
3. Bornholm vælger lokale råvarer og produktion
4. Bornholm fremtidssikrer gennem diversitet

Med afsæt i disse fire målsætninger har Bornholms Regionskommune vedtaget 21 indsatser. Disse ligger alle inden for regionskommunens eget handlerum. De fleste af indsatsernes var allerede eksisterende indsatser i regionskommunen, der med deres aktivitet støtter op om målsætningerne i fødevarestrategien. Dog var nogle af indsatserne nye indsatser, som kommunalbestyrelsen vedtog 22.12.16 som en del af forberedelsen til fødevarestrategien.

Nedenfor er oplyst status på udvikling ift. alle BRKs indsatser opdelt efter fagudvalgene. I bilag 2 er status detaljeret og opdelt efter målene i strategien. Både nedenfor og i det uddybende bilag er niveauet af fremdrift på de enkelte indsatser vurderet med farveangivelserne.

Grøn: Ja, det gør vi. Gul: Vi er på vej. Orange: Indsatsen er udfordret

Statustidspunkt dec. 2018	Indsatser	Nr.	Ny i BRK?	Jf. målsætning
	Under Social- og Sundhedsudvalget (dog med driftsansvaret fordelt på andre fagudvalg)			
	Sikrer at alle køkkenmedarbejdere er kvalificerede til at arbejde med de lokale råvarer.	2a	Ny	# 2 "Bornholm producerer Danmarks bedste fødevareroplevelser"
	Informerer om det bornholmske "terroir" - de særlige bornholmske egnspecifikke smagskendetegn og produkter - til BRK's måltidsmodtagere	2b	Ny	# 2 "Bornholm producerer Danmarks bedste fødevareroplevelser"
	Mad- og måltidsfunktion, der sikrer helhedsorienteret udvikling af gode måltider	2c		# 2 "Bornholm producerer Danmarks bedste fødevareroplevelser"
	Anvender 60% økologiske varer i egne gryder offentlige produktionskøkkener	4b		#4 "Bornholm fremtidssikrer gennem diversitet"
	Bæredygtigheds certificerer 10 offentlige produktionskøkkener (i 2025)	4c	Ny	#4 "Bornholm fremtidssikrer gennem diversitet"
	Reducerer madspild (max 10%, 2020)	4d		#4 "Bornholm fremtidssikrer gennem diversitet"
	Under Klima- og Bæredygtighedsudvalget (Er behandlet på KBUs møde 26.11.18)			
	Politisk mål om 20% økologiske dyrkede arealer på Bornholm	4a	Ny	#4 "Bornholm fremtidssikrer gennem diversitet"
	Arbejder strategisk med måltider og fødevarer som en del af fundamentet for et bæredygtigt samfund (ift. fødevarer ind i BGI mål).	4h 1		#4 "Bornholm fremtidssikrer gennem diversitet"
	Under Børne- og Skoleudvalget			

	Arbejder strategisk med måltider og fødevarer som en del af fundamentet for et bæredygtigt samfund (ift. madskoler på 2 folkeskoler).	4h 2		#4 "Bornholm fremtidssikrer gennem diversitet"
	Under Natur- og Miljøudvalget			
	Krav om økologisk drift i alle BRK's forpagtningsaftaler.	4e	Ny	#4 "Bornholm fremtidssikrer gennem diversitet"
	Bæredygtig drift af offentlige og private særligt udpegede naturområder	4f		#4 "Bornholm fremtidssikrer gennem diversitet"
	Systematisk genanvendelse af den organiske fraktion fra madaffald.	4g		#4 "Bornholm fremtidssikrer gennem diversitet"
	Under Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget			
	Arbejder for at sikre først dele af – og siden en hel Fødevarer-videreuddannelse	1e		# 1; Bornholm tilbyder Danmarks bedste fødevareremiljø.
	Understøtter erhvervets rekrutteringsbehov	1f		# 1; Bornholm tilbyder Danmarks bedste fødevareremiljø.
	Under Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget			
	Medfinansierer og understøtter Fødevarerklngen.	1a		# 1; Bornholm tilbyder Danmarks bedste fødevareremiljø.
	Fødevarer udpeget som et af tre indsatsområder i Erhvervsudviklingsstrategien	1b		# 1; Bornholm tilbyder Danmarks bedste fødevareremiljø.
	Understøtter aktivitet til fremme af produktinnovation og iværksætteri.	1c		# 1; Bornholm tilbyder Danmarks bedste fødevareremiljø.
	Arbejder med fødevarerudbud som understøttende for øget udbud- og afsætning hos lokale fødevarer virksomheder	1d		# 1; Bornholm tilbyder Danmarks bedste fødevareremiljø.
	Understøtter udviklingen af Det Blå Bornholm	1g		# 1; Bornholm tilbyder Danmarks bedste fødevareremiljø.
	Fast monitorering af råvareindkøbet (jf. BRKs mål om 40% lokale varer i 2020).	3a		# 1; Bornholm tilbyder Danmarks bedste fødevareremiljø.
	Deltager i Madfællesskabet for herigennem at udvikle fødevarer systemer, der fremmer regionale aftaler mellem producenter og aftagere.	3c	Ny	#3 "Bornholm vælger den lokale råvare og produktion"

Samlet udvikling imod strategiens mål

De to andre partnere til strategien har på et partskabsmøde efteråret 2018 fremvist fremdrift vedrørende deres egne indsatser under strategiens målsætninger. Der ses generelt en god fremdrift mod målene.

For Bornholms Regionskommunes vedkommende har Klima- og Bæredygtighedsudvalget behandlet de to indsatser inden for deres ressortområde hhv. det nye mål ovenfor vedr. 20% økologisk jord samt den eksisterende indsats "BRK arbejder strategisk med måltider og fødevarer som en del af fundamentet som for et bæredygtigt samfund". Sagen blev behandlet den 26. november 2018 og gav ikke anledning til yderligere eller reviderede handlinger.

De resterende indsatser under Bornholms Regionkommune er behandlet i nærværende sag.

Bornholms Regionskommunes fremdrift med egne indsatser

Status for arbejdet for hver af Bornholms Regionskommunes 21 målsætninger ses af vedhæftede handlingsplan (bilag 2). Bemærk at to af målsætningerne er behandlet separat under Klima- og Bæredygtighedsudvalget jf. ovenfor.

For de resterende indsatser ses generelt en jævn fremdrift, hvor nogle indsatser kan fremvise positive resultater mens andre har en mere træg proces. En enkelt indsats er udfordret af eksterne omstændigheder.

Af positive resultater kan fremhæves:

- Indsats 3b) Arbejdet med fødevarerudbud og målet om 40% lokale varer. Her har et tæt samarbejde mellem BRK og grossisten senest resulteret i, at grossisten (særligt for Bornholms vedkommende) har ændret deres søgefunktion i indkøbsportalen således, at de lokale BRK-køkkener nu kan taste Bornholm som oprindelse, når de søger efter varer.
- Indsats 1a og 1c) Strukturfondsfinansierede fødevarerprojekter igangsat hhv. som et fødevarerklunge/netværks-projekt og et iværksætterprojekt på baggrund af lokal efterspørgsel.
- Indsats 3c) Samarbejdet Madfællesskabet har resulteret i at der dels har været 14 ugers madkolonier i 2018 på sydbornholm med deltagelse af københavnske skoleelever og besøg og indkøb hos og lokale producenter. Dels at mindre fødevarer virksomheder har fået lejlighed til at pitch/præsentere deres produkter for et panel af indkøbere fra stor-køkkener i København med resultater ift. leverandøraftaler som følge.

Af resultater med mere træg fremdrift:

- Indsats 4a) Det politiske mål om, at nå 20% økologisk landbrugsjord inden 2020 kræver særlige indsatser som også beskrevet overfor KBU 26.11.18. KBU besluttede der, at arbejdet mod målet intensiveres i efteråret 2019.
- Indsats 4d) Arbejdet med madskoler er blevet forsinket men arbejdet pågår. I 2020 forventes det, at elever fra Paradisbakkeskolen kan lade på grydelågene og byde deres klassekammerater på hjemmelavet frokost. Derefter følger Hans Rømer i 2021.
- Indsats 4h2) Fuld madspildsanalyse forventes påbegyndt primo 2019. Der er fokus på definition af madspildsprocedure og udarbejdelse af en prototype.

Resultaterne der er udfordret:

- Indsats 4g) "Systematisk genanvendelse af den organiske fraktion fra madaffald" som indsatsen lyder er svært at opnå allerede inden 2020 når der endnu ikke er et færdigt system til indsamling og forarbejdning af husholdningsaffald.

Økonomiske konsekvenser

Indsatserne kan forsætte inden for eksisterende rammer.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Ingen

Punkt 11: Sager til høring i Ældreråd og Handicapråd

Åbent punkt

11 Sager til høring i Ældreråd og Handicapråd

00.01.00P35-0102

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	08-01-2019	11	

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller,

- ingen sager sendes til høring i ældreråd og handicapråd.

Natur- og Miljøudvalget den 8. januar 2019:

Godkendt.

Punkt 12: Gensidig orientering

Åbent punkt

12 Gensidig orientering

00.01.00P35-0102

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	08-01-2019	12	

Natur- og Miljøudvalget den 8. januar 2019:
Modtaget.

Punkt 101: Lukket